

højt nødvendigt, men snart se at faa ham erstattet med dygtige Kræfter. Saa siger man: ja, paa den Maade blive Friseminarierne ikke selv længere Herrer over deres Lærere. Nej, men de kunne blive det, naar de holde dygtige Lærere, medens de ganske vist ikke i Længden kunne blive ved at staa med mindre dygtige Lærere. Men hvorfor skulde de ogsaa have daarlige Lærere? Nej hele Loven gaar ud paa, at de skulle have de dygtigste Lærere for at faa dygtige Elever til at gaa ud som Lærere for vore Børn; havde Loven ikke den Betydning, vilde jeg ikke stemme for den. Jeg har Tro til, at hele denne Ordning vil virke til, at vi faa dygtige Lærerkrefter ude i Landet. Med Hensyn til de stærke Rivninger, som skulde komme til at opstaa mellem Censurkommissionen og Lærerne, kan jeg fuldstændig beholde mig til, hvad der blev sagt af det ærede Medlem fra Solbæk (Fogtmann); det var saa tydeligt, og det ligger saa snublende nær, at saadant langt snarere kan komme ved Eksamenkommissionen end ved Censurkommissionen.

Endnu skal jeg blot tillade mig at omtale et Par Endringsforslag, og da først Endringsforslaget under Nr. 56. Ministeriet har foreslaaet, at der til Understøttelse for Elever skulde gives indtil 40,000 Kr. Jeg skal paa Forhaand indrømme, at det er en temmelig stor Sum, og en stor Forøgelse ud over, hvad der nu gives; men jeg tror ogsaa, at dette skal til. Sikker er det nemlig, at vi nu stille større Krav til Eleverne. Jeg tror, at de fleste Elever, som nu gaa til Seminarierne eller i det hele taget se at komme ind i Lærergerningen, komme mere uformuende dertil, end Tilfældet tidligere har været. Tidligere — for ca. 20—30 Aar siden — var det næsten altid Gaardmænd, som sendte deres Sønner til Seminarierne, nu ere Eleverne som oftest Sønner af Husmænd, Haandværkere eller Skolelærere, og det er for mig en Grund til at tro, at man nok burde være noget rundeligere med disse Understøttelser. Men dertil kommer, at vi nu ogsaa ville forlange mere af dem. Derfor det Forslag nemlig gaar igennem, at vi skulle have flere Saa afsluttede allerede ved den første Del af Eksamen, ved den første Prøve, maa Eleverne, naar de komme ind paa Seminariet, være dygtigere, end de nu ere, og altsaa i Forvejen have ofret en hel Del paa deres Uddannelse for at blive optagne. Dette bevirker, at vi maa ud med større Summer end tidligere. Naar saa Ministeren og Landstinget ere komne til 40,000 Kr., tror jeg, at dette er for lidt, og at man maa højere op. Derimod har jeg

ikke lagt Skjul paa, at jeg ikke har ment, at 60,000 Kr. være nødvendige. Jeg skulde tro, at hvis vi kunde enes om 50,000 Kr. paa dette Punkt, vilde det være tilstrækkeligt, naar vi saa i Stedet for paa et andet Punkt, nemlig hvor der gives Seminarierne Understøttelse til Lærermidler o. s. v., kunde faa Summen saa betydelig forhøjet, at vi derigennem kunde faa noget til de saaladte Øvelseskoler, som den højtærede Minister er saa misfornøjet med, at vi stille op som et særligt Punkt. I saa Fald vilde jeg antage, at vi med Hensyn til det finansielle vilde kunne naa til en god Ordning af Spørgsmaalet. — Endnu vil jeg dog blot sige, at jeg antager, at jeg maa til 3dje Behandling komme til at stille en Endring, navnlig til Fordel for Friseminarierne. Selv om man ogsaa pekuniært stiller Friseminarierne saa godt, som vi nu rimeligvis ville kunne enes om at stille dem, er det dog en given Ting, at Friseminarieforsøgerne ikke kunne give deres Lærere en tilsvarende Løn som den, der vedtoges her for et Par Aar siden til Statsseminarielærerne, og endnu mindre kunne de give dem Pension. Da det imidlertid er min Overbevisning allerede efter det Rendskab, jeg nu har dertil, at der sidder mange dygtige Lærere ved Friseminarierne — ja nogle af dem kunne vel ligefrem siges at hæve Seminarierne — og der vil vel nok komme flere saadanne Lærere i Tidens Løb, mener jeg, at vi ogsaa kunne tænke lidt paa dem og foretage en Endring i den Retning, at der paa Finansloven kunde gives afsaaede Seminarierlærere, som i en bestemt Tid have virket dygtigt i Lærergerningen ved disse Seminarier, en Understøttelse af Statskassen, hvorved vi ville kunne komme til at stille dem paa det Standpunkt, hvorpaa en stor Del, omtrent $\frac{2}{3}$, af Statsseminarielærerne stod paa, førend vi for et Par Aar siden gav en Lov om dem. Jeg sender bl. a. en særdeles dygtig Friseminarierlærer, som har virket i 30 Aar ved et Seminarium, og som vel endnu kan virke der en Del Aar, og jeg mener, at en saadan Mand efter den Gavn, han har gjort Landet i al Almindelighed ved at være en af de bedste Støtter ved Uddannelsen af dygtige Lærere, virkelig nok burde kunne gøre Regning paa en saadan Understøttelse. — Jeg tilraader altsaa, at man stemmer mod det Endringsforslag, som er stillet af det ærede Medlem fra Assens og endvidere imod Endringsforslagene under Nr. 17 og 21, hvorimod jeg maa tilraade for Tiden at stemme for Endringsforslaget under Nr. 46, indtil vi se, om vi kunne blive fuldt enige med den højtærede Minister